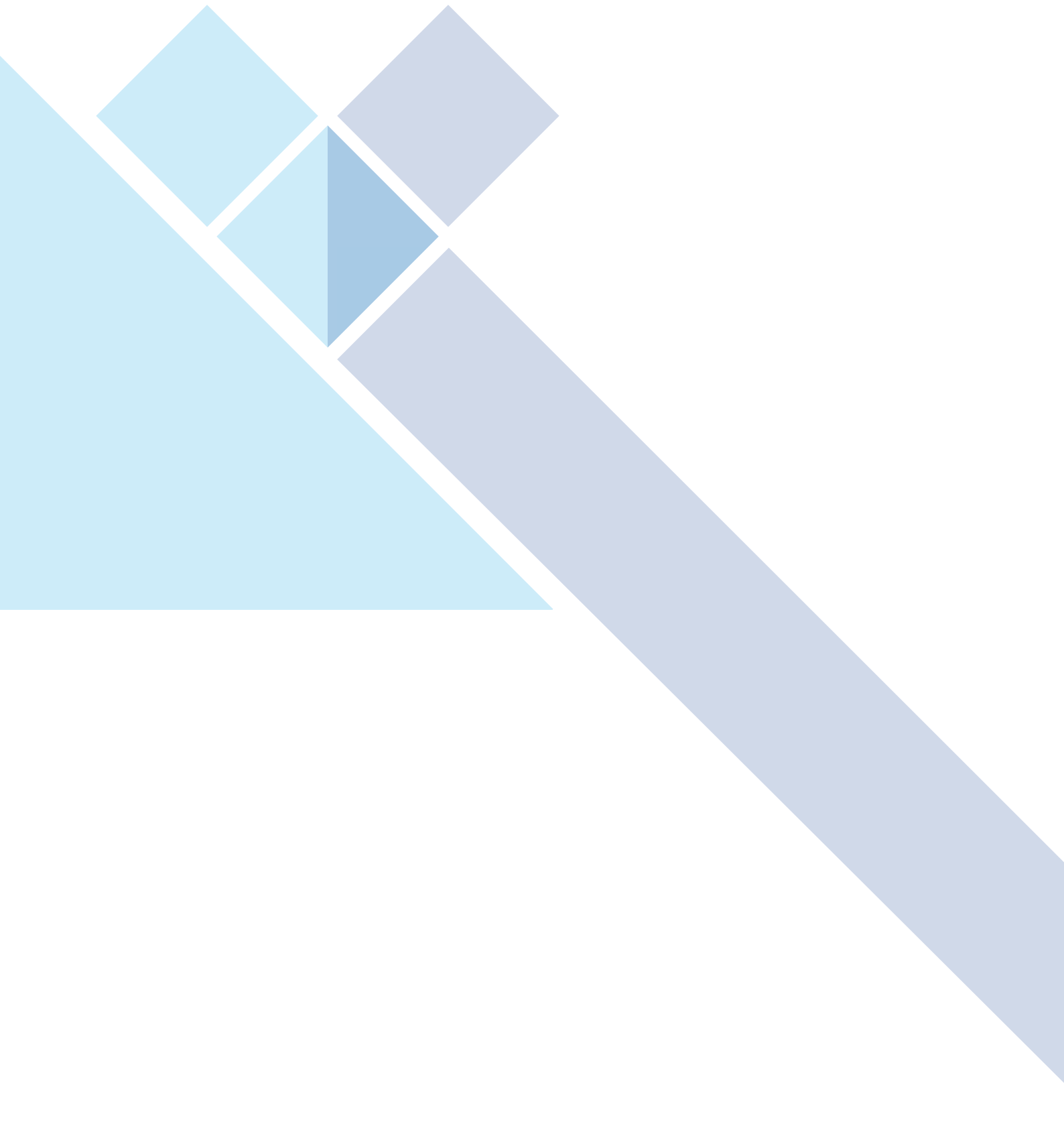

OŚWIADCZENIE GRUPY EKR W SPRAWIE PRZYSZŁOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ

Grupa
Europejskich
Konserwatystów
i Reformatorów

ZREFORMOWANA UNIA EUROPEJSKA – WIZJA GRUPY EKR

Sześćdziesiąta rocznica podpisania traktatu rzymskiego powinna wywołać głęboką refleksję na temat aktualnego stanu Europy, prowadzącą do gruntownego przeglądu funkcjonowania Unii Europejskiej.

W pierwszych dziesięcioleciach istnienia Wspólnoty Europejskie, które stały się potem Unią Europejską, wypracowały wiele bezcennych wartości. Rosnące poczucie solidarności oznaczało, że całe stulecia rywalizacji i wrogości zbyt często prowadzących do konfliktu zbrojnego, odeszły w niepamięć i powstała nowa Europa, chroniona przez sojusz NATO łączący siłę Stanów Zjednoczonych i Kanady z siłą narodów Europy. Wyeliminowanie barier w handlu i utworzenie największego na świecie jednolitego rynku przyczyniły się do dobrobytu gospodarczego. Podział na wschód i zachód Europy stracił rację bytu. Współpraca w zakresie rozwoju gospodarczego i demokratycznego wsparcia odegrała ważną rolę w budowaniu obejmującej cały kontynent bezprecedensowej przestrzeni wolności i stabilności.

Jednak Unia Europejska przeliczyła się z własną siłą. Stała się zbyt scentralizowana, zbyt ambitna i za bardzo odezwana od zwykłego obywatela. Dążenie do „coraz ściślejszej unii” przestało być wyrazem nadziei obywateli Unii Europejskiej co do współpracy; hasło to stało się dogmatem usprawiedliwiającym tworzenie scentralizowanego organizmu coraz mniej uwzględniającego prawa jego państw członkowskich i dlatego należy je odrzucić. Unia Europejska raz za razem ponosi porażki, jeśli chodzi o reagowanie na poważne aktualne kryzysy gospodarcze, migracyjne i w dziedzinie bezpieczeństwa. Kryzys w strefie euro nasilił podziały w Europie i osłabił gospodarki europejskie, a kon-

kurencyjność Europy na światowym rynku nie przestaje spadać. Jak pokazały niedawne wybory i referenda, opinia publiczna w państwach członkowskich jest coraz bardziej sceptyczna wobec wartości Unii, jej celów i jej zdolności do ich realizacji. Kulminacją tych nastrojów była bezprecedensowa decyzja jednego państwa członkowskiego o wyjściu z Unii Europejskiej. Długoterminowa przyszłość Unii Europejskiej nigdy nie była tak niepewna.

Unia Europejska musi się w związku z tym zmienić; obecne status quo jest nie do przyjęcia. Niektórzy utrzymują, że rozwiązaniem jest więcej Europy; inni – że jej brak. Jednak grupa EKR uważa, że ani federaliści, ani antyeuropejscy zwolennicy rozwiązania Unii nie oferują rozwiązań problemów, z jakimi Europa ma dziś do czynienia.

Grupa EKR proponuje natomiast odważną alternatywną wizję Unii Europejskiej jako wspólnoty narodów współpracujących w ramach wspólnych instytucji konfederacyjnych w obszarach tych wspólnych interesów, które mogą być najlepiej rozwijane poprzez współpracę. Należy zatem dążyć do wypracowania nowego porozumienia instytucjonalnego, w którym zostanie uznana zasada, że legitymacja demokratyczna Unii pochodzi głównie od państw członkowskich oraz że zasady pomocniczości, proporcjonalności i przyznania kompetencji muszą być w pełni przestrzegane.

Dopiero ten eurorealistyczny program sformułowany przez EKR osiągnie pozytywne rezultaty i spełni oczekiwania narodów Europy dotyczące Unii Europejskiej, która robi mniej, ale za to skuteczniej.

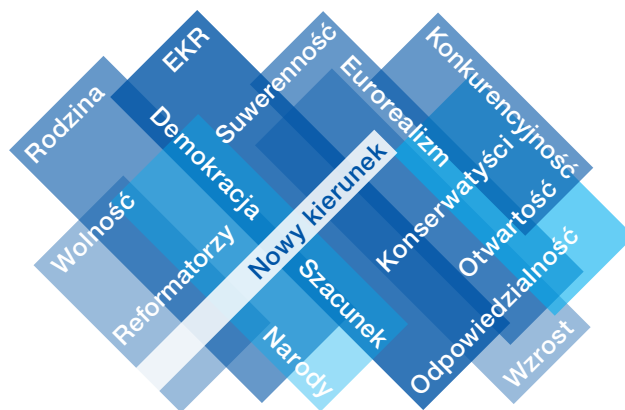

SZEŚĆ CELÓW REFORMY PROPONOWANYCH PRZEZ GRUPĘ EKR

Aby zapobiec niebezpieczeństwu nadmiernego scentralizowania lub całkowitego rozdrobnienia Europy, EKR ponownie wzywa do gruntownej reformy Unii Europejskiej zgodnie z aspiracjami pierwotnie określonymi w założycielskiej deklaracji praskiej, do których nadal dąży.

Reforma powinna być ukierunkowana na realizację następujących sześciu celów, które umożliwią Unii Europejskiej odnowić więzi z narodami jej państw członkowskich i odzyskać ich zaufanie i szacunek:

- 1. Unia Europejska musi szanować swoje państwa członkowskie:** demokratycznymi fundamentami Unii Europejskiej są państwa członkowskie, dlatego większą legitymację demokratyczną ma raczej międzyrządowość niż „metoda wspólnotowa”. Instytucje krajowe i przedstawiciele państw członkowskich w Radzie Europejskiej i w Radzie Ministrów powinni określać kierunki polityki Unii Europejskiej. Należy odrzucić niewłaściwy i niebezpieczny model scentralizowanego europejskiego państwa federalnego na korzyść luźniejszego, konfederacyjnego stowarzyszenia państw narodowych. Z politycznego punktu widzenia UE powinna zwracać znacznie większą uwagę na opinie obywateli państw członkowskich. Na przykład, aby zwiększyć bezpieczeństwo i spójność państw członkowskich UE musi wykazać znacznie większą wrażliwość na powszechne obawy co do niekontrolowanej migracji.
- 2. Unia Europejska powinna koncentrować się na dziedzinach, w których może przyczynić się do wartości dodanej:** powinna podejmować działania wyłącznie, jeżeli działania podejmowane przez same państwa członkowskie lub inne instytucje, są w oczywisty sposób nieskuteczne lub mało wydajne. Działania na poziomie europejskim powinny być określone w sposób pragmatyczny, nie na podstawie ideologicznego zaangażowania na rzecz integracji. Ukryty plan dotyczący utworzenia europejskiego superpaństwa musi zostać kategorycznie odrzucony.
- 3. Unia Europejska powinna być bardziej elastyczna:** Podejście na zasadzie „jedna miara dla wszystkich” do wszelkich obszarów polityki jest tworzeniem Europy biurokratycznej i nadmiernie scentralizowanej. Podejście takie należy odrzucić.
- 4. Unię Europejską powinna charakteryzować większa rozliczalność demokratyczna:** instytucje Unii Europejskiej stają się zbyt odległe od obywateli, a zbyt bliskie sobie nawzajem.
- 5. Unia Europejska powinna zapewniać optymalne wykorzystanie środków:** Budżet UE musi być bardziej wydajny i poddawany bardziej rygorystycznym kontrolom, a jego zasoby – skuteczniej ukierunkowywane. Budżet UE wymaga większej rozliczalności demokratycznej. Państwa członkowskie są bliżej obywateli i powinny mieć większą kontrolę nad wydatkami UE na programy i polityki w tych obszarach, które nie są wymienione jako „podstawowe kompetencje”.
- 6. Unia Europejska powinna być bardziej otwarta na zewnątrz:** powinna z zadowoleniem przyjmować zacieśnianie więzów gospodarczych i strategicznych z przyjaciółmi i sprzymierzeńcami, zwłaszcza tymi, którzy z nią sąsiadują, i aktywnie zachęcać do tworzenia takich więzów.

W JAKI SPOSÓB WYZNACZYĆ NOWY KURS DLA UNII EUROPEJSKIEJ:

Unia Europejska potrzebuje „kompromisu luksemburskiego” na miarę XXI wieku, a w ostateczności – zmiany Traktatów

Wspomniany program reform musi być kształtowany przez rządy państw członkowskich, które powinny wykorzystać okazję, by zaradzić powszechnemu niepokojowi obserwowanemu w Unii. Państwa członkowskie powinny opracować kompleksowy pakiet reform w celu wypełnienia tych sześciu celów.

W odpowiednim czasie trzeba będzie skorygować i unowocześnić same traktaty Unii. Model „coraz ściślejszej unii”, w konsekwencji prowadzący do jeszcze większej centralizacji, musi zostać formalnie wycofany.

Jednak zmiany traktatów wymagają czasu, zatem działanie należy podjąć pilnie. Niezbędne jest, by państwa członkowskie niezwłocznie potwierdziły swoją kontrolę i przywództwo. W latach 60., kiedy państwo członkowskie było zaniepokojone traktowaniem praw krajowych, osiągnięto porozumienie polityczne, tzw. „kompromis luksemburski”, służące temu, aby żadne państwo członkowskie nie miało poczucia, że ominięte zostały jego interesy krajowe. Z myślą o tym, by przeprowadzić reformę jak najszybciej w celu odpowiedzi na pilne wyzwania, przed którymi stoimy, należy uzgodnić kompleksowy pakiet reform w formie oficjalnej i uroczystej *Deklaracji*, zawierającej zapis o tym, że Rada UE i Rada Europejska będą działały wtedy, i tylko wtedy, gdy przestrzegano zasad tej Deklaracji.

WPROWADZENIE W ŻYCIĘ PROGRAMU REFORM PROPONOWANYCH PRZEZ GRUPĘ EKR

Unia Europejska musi szanować swoje państwa członkowskie:

- Należy wzmocnić rolę parlamentów narodowych i regionalnych. Gdy ponad połowa parlamentów krajowych Unii powoła się na procedurę „czerwonej kartki”, prace nad wnioskiem ustawodawczym powinny zostać przerwane bez zastrzeżeń. Parlamenti narodowe powinny być w stanie działać wspólnie na rzecz kwestionowania lub proponowania strategii politycznych Unii. Komisja Europejska nie powinna być postrzegana jako przyszły „rząd” Europy. Powinna koncentrować się na wykonywaniu obowiązków administracji wykonawczej i służby cywilnej, oddanych wdrażaniu decyzji podjętych przez organy polityczne.
- Korzystając z przysługującego jej prawa inicjatywy w obszarach kompetencji dzielonych, Komisja powinna działać jedynie na podstawie dogłębnej oceny skutków, a także publikować więcej białych ksiąg z myślą o stymulowaniu szerszych konsultacji i debat przed przedstawieniem formalnych propozycji aktów. Powinna zwracać się do państw członkowskich o oficjalne uprawnienia, jeśli chciałaby wcześniej wyjść z inicjatywą ustawodawczą.
- Systemy głosowania w instytucjach europejskich muszą być zrównoważone, tak by żadna z nich nie była zbyt duża lub zbyt silna.

- Kandydatura przewodniczącego Komisji Europejskiej powinna być zgłaszana przez Radę, a on sam przez nią mianowany.
- Uznać należy prawa państw członkowskich do sprawowania kontroli nad tym, kto może wjechać na ich terytorium, a kto je opuścić.
- Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej powinien interpretować swoją rolę w sposób minimalistyczny: skupiać się ściśle na orzecznictwie sądowniczym, a nie aktywnie politycznym. W szczególności powinien przede wszystkim rozważać kwestie wynikające z obszarów podstawowych kompetencji. W dziedzinach objętych kompetencjami dzielonymi jego rola powinna być ograniczona do kwestii wyraźnie wskazanych w programie.
- Należy przeciwstawić się koncepcji „sekretarza do spraw finansów” strefy euro, którego zadaniem byłoby „zharmonizowanie” polityk podatkowych, gdyż jej skutkiem byłoby uwięzienie państw członkowskich strefy w „fiskalnej klatce”. Potrzeba czegoś wręcz odwrotnego: mimo że konieczne jest uzgodnienie podstawowych zasad przeciwdziałających agresywnemu unikaniu opodatkowania, Europa potrzebuje uczciwej konkurencji podatkowej między państwami członkowskimi i terytoriami.

Unia Europejska powinna koncentrować się na dziedzinach, w których jej działania mają wartość dodaną:

- Potwierdzona musi zostać zasada przyznania kompetencji. Przegląd kompetencji UE powinien zaowocować „katalogiem kompetencji”, określającym precyzyjnie, w których dziedzinach UE działać może, w których natomiast nie. Państwa członkowskie powinny być w stanie odwrócić zasadę przyznania kompetencji.
- Podstawowe kompetencje obejmowałyby wymianę handlową, jednolity rynek, politykę konkurencji oraz niektóre aspekty polityk dotyczących ochrony środowiska, energii, transportu, kwestii regionalnych, rolnictwa i rybołówstwa.
- Należy wprowadzić wyraźne rozróżnienie między obszarami wyłącznych kompetencji Unii Europejskiej i

obszarami kompetencji dzielonych, w których rola Unii powinna ograniczać się do wspierania działań państw członkowskich.

Unia Europejska powinna być bardziej elastyczna:

- Poprzednie zobowiązania powinny zostać poddane przeglądowi w świetle nowych okoliczności. Obywatele muszą mieć możliwość rozwiązania kwestii politycznych zgodnie z potrzebą zmieniających się czasów. Państwa członkowskie powinny zatem mieć prawo do przekazania i odebrania odpowiedzialności za programy, które nie są wyraźnie uznawane za podstawowe kompetencje wymagane na mocy traktatów.
- UE powinna umożliwić bardziej elastyczną współpracę między różnymi grupami państw członkowskich w Unii zgodnie z ich potrzebami w tych obszarach, które nie są wymienione jako podstawowe kompetencje oraz pod warunkiem, że współpraca taka nie będzie odbywała się ze szkodą dla innych państw członkowskich.
- Jeżeli państwo członkowskie traci zdolność wywiązywania się ze swoich zobowiązań ekonomicznych lub politycznych w ramach wspólnej polityki, istnieje poważne zagrożenie dla jego praworządności, chyba że będą istnieć jasne przepisy pozwalające mu na odstępianie od tej wspólnej polityki. Takie przepisy powinny istnieć na przykład w odniesieniu do stosowania wspólnej waluty. Należy opracować mechanizmy, które zapewnią, że aktualni członkowie mogą we właściwym momencie wycofać się z uczestnictwa w strefie euro, dla dobra swojego i innych członków. Należy otwarcie uznać, że Unia Europejska jest unią wielowalutową. Podjęte już zobowiązania do przyjęcia wspólnej waluty powinny zostać zmienione, tak aby członkostwo było dobrowolne.

Unię Europejską powinna charakteryzować większa rozliczalność demokratyczna:

- Komisja powinna być rozliczana z działań przez Radę i Parlament w drodze skutecznych procedur służących dogłębnej debacie między posłami do PE a Komisją.
- Parlament Europejski powinien skupić się na większej kontroli Komisji.
- Przedstawiciele parlamentów krajowych i regionalnych powinni odgrywać większą rolę w kształtowaniu europejskiej polityki i być w stanie współpracować w celu proponowania lub kwestionowania polityk Unii.
- Nigdy więcej nie powinniśmy być świadkami działań przewodniczących rzekomo niezależnych instytucji, którzy zawczasu obmyślają ważne wspólne inicjatywy. Nigdy więcej nie należy umożliwiać międzyinstytucyjnym koalicjom tworzenia karteli, które dławią debatę, okrajają demokratyczny wybór i ograniczają rozliczalność.

Unia Europejska powinna zapewniać optymalne wykorzystanie środków:

- Budżet UE należy wydawać umiejętniej. Wszelkie programy, w tym w państwach trzecich, powinny być lepiej ukierunkowane i podlegać ścisłej kontroli finansowej. Utrzymać należy pułapy WRF uzgodnione w 2013 r.
- Kwestia uporządkowania wydatków z budżetu UE jest na tyle poważna, że nad rozwiązywaniem kwestii oszustw finansowych i niewłaściwego zarządzania środkami powinien czuwać – we współpracy z państwami członkowskimi – specjalny komisarz ds. kontroli budżetowej, którego powołano by w miejsce jednego z obecnych komisarzy.
- Trybunał Obrachunkowy należy zreformować: powinien pełnić rolę zarówno organu kontroli jak i oceny. Powinien być odpowiedzialny za prowadzenie lub zlecenie niezależnych ocen programów unijnych.
- Państwa członkowskie powinny wspierać skuteczny rozwój gospodarczy w celu zmniejszania różnic między państwami członkowskimi i regionami UE.
- Należy dążyć do tego, by budżet zapewniał równe traktowanie wszystkich państw członkowskich. Trzeba go zmodernizować, aby sprostał wyzwaniom przyszłości.
- Należy zwiększyć kontrolę i rozliczalność w celu skutecznego nadzorowania wykorzystania środków, jakimi dysponuje Unia.
- Ograniczenie siedziby Parlamentu Europejskiego do jednej przyczyniłoby się do znacznych oszczędności budżetowych;
- Komisja Europejska i aparaty biurokratyczne innych instytucji europejskich powinny zostać zmniejszone.

Unia Europejska powinna być bardziej otwarta na zewnątrz:

- Unia Europejska powinna dążyć do zawierania otwartych i hojnych umów ze swoimi partnerami międzynarodowymi. Powinna dążyć do porozumień, które promują współpracę i wolny handel.
- UE powinna w pozytywny sposób zachęcać do zacieśniania więzi gospodarczych z przyjaciółmi i sojusznikami, szczególnie w swoim najbliższym sąsiedztwie, w tym z krajami, które nie chcą być jej członkami. Powinna dążyć do strategicznych partnerstw z kluczowymi sąsiadami.
- Powinna ponadto dążyć do ścisłej współpracy w konkretnych obszarach, takich jak badania naukowe, z sojusznikami.
- Unia Europejska powinna uznać, że NATO było od czasu powstania i nadal jest głównym gwarantem europejskiego bezpieczeństwa. Państwa członkowskie powinny zwiększyć swoje zdolności obronne, tak by osiągnąć docelowy poziom wydatków na obronność w wysokości 2 % PKB.

**Grupa EKR wierzy, że możemy zreformować
Unię Europejską tak, by bardziej szanowała
państwa członkowskie i działała na ich korzyść
a nie w interesie superpaństwa europejskiego.**

**Grupa
Europejskich
Konserwatystów
i Reformatorów**